N_{ro} 84.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 21. LIPCA ROKU 1797. W PIĄTEK.

OGŁOSZENIE

Taynego Konsyliarza, Litewſkiego Gubernatora, i różnych Orderow Kawalera, Jakóba Bulhakowa.

Wſzyſtkim komu o tym wiedzieć należy.

Gdy uſtanowiona w Mieście Wilnie, przez Xcia Jmści Rządzącego Gubernią Litewſką, Generał Felt-Marſzałka Repnina, Kommisya Szpitalna; pod prezydencyą bywſzego Wileńſkiego Gubernatora, JW. Generała Tormaſsowa, dla zaſzłych nowych rozrządzeń kraiowych, nieukończyła dzieła ſobie poruczonego: Wyż pomieniony Xże Jmość Rządzący Gubernią, przywodząc do ſkutku pierwſze ſwoie poſtanowienie, w zamiarze zapobieżenia, włóczenia ſię po ulicach żebractwa, i powrócenia im należnych Funduſzów uczynione, rozkazać na nowo raczył, aby takowa egzyſtowała Kommiſsya, i wyznaczywſzy do niey oſoby ſtanu Swieckiego, i Duchownego, Prezydentem Uhev, Konsyliarza Stanu, Litewſkich Poczt Dyrektora, i Orderow Kawalera W. Jana Fryzela nominował. Że tedy nieraz pomieniona Kommiſsya, poruczone ſobie obowiązki odbywać zaczeła, i obiektem ſobie właściwym, to jeſt: wynaydzeniem Funduſzow ſzpitalnych, onych urządzeniem i ſamychże Szpitalow, zatrudnia ſię uporządkowaniem, wſzyſtkich w ogóle i każdego w ſzczególe Gubernii Litewſkiey mieſzkańcow uwiadomiaiąc, ninieyſze moie ogłoſzenie, zwyczaynym porządkiem publikować determinuię. Dnia 12 Junii 1797. Roku.

Jakób Bulhakow. (L. S.)

TABELLA

Oznaczaiąca. po wiele w którym czaſie Pocztowych Koni Paſsażyerowie na Stacyach Pocztowych Gubernii Litewſkiey w zaprząg brać maią, i porządek który Paſsażyerowie każdego ſtanu i Poczt-Kommiſsarze zachowywać maią.

Do Pocztowych i zwyczaynych letkich Bryczek i Kibitek wprzęgać.	Wiele Koni zaprzęgać: Od 1. Xbra do 1. Febr: albo za uſtaniem zimowey drogi także od 1. Maja do 1. Octobra.	Wiele Koni zaprzęgać: W inne pory roku, to jeſt: Wiosną i Jeſienią.
Jadącemu jednemu - - - - -	2	2
ditto dwóm - - - - - -	2	3
ditto trzem - - - - - -	3	4

Do zwyczaynych dwómieyscowych podróżnych Kolasek.		
Jadącym dwóm - - - -	3	4
ditto trzem i czterem - - -	4	5
Do zwyszaynych czteromieyscowych Kolasek.		
Jadącym dwóm i trzem - -	4	5
ditto czterem - - - -	5	6
Do dwómieyscowych Karet.		
Jadącym dwóm i trzem - -	4	5
ditto czterem - - - -	5	6
Do czteromieyscowych Karet.		
Jadącym czterem - - - -	6	8
ditto piąciu i sześciu - - -	8	10

Do zwyczaynych Pocztowych Sani, zaprzęgać tyle koni, ile w zwyczaynych Bryczkach i Kibitkach położono, w dwómieyscowe Sanie tyle, ile w dwómieyscowe Kolaſki, a w czteromieyscowe Sanie, po tyle koni zaprzęgać, po wiele i w czteromieyscowe Kolaſki.

Każdy Paſsażyer jakiegokolwiek bądź ſtanu i rangi, obowiązany jeſt opłatę czynić za tyle koni, ile według tey Tabelli *brać* należy, chociażby miał paſzport na mnieyſzą liczbę koni.

Jeżeli kto z przeieżdżaiących nie zechce brać i płacić za tyle koni, wiele onych w powyżſzym położeniu jeſt naznaczono, i uważać nie będzie na przedſtawiony przez Poczt-Kommiſsarza onemu rozkład, w takowym zdarzeniu pozwala ſię Poczt Kommiſsarzowi, zprzeciwiaiącemu ſię nie dawać koni, excepto Kuryerow, którym podług ich zażądania, nie mitrężac, dawać koni, lecz wraz o uczynioney przez onych krzywdzie, donieść Rządowi Guberſkiemu i Dyrekcyi Poczt Litewſkich.

Nikt z przeieżdżaiących ſamowolnie u Poczt Kommiſsarzow niczego brać nie powinien, a tym bardziey bezpłatnie. Także bez poprzedniczey opłaty od koni, te dawać ſię nie maią.

Kto Paſzportu nie da zapisać, i ten kto bez niego jedzie, a nie opowie nazwiſka i rangi ſwoiey, i do tego za wſzelkie nabory nie opłaci ſię Poczt Kommiſsarzowi, takowy przejeżdżaiący nie może odjeżdżać z Pocztowey ſtacyi.

Wſzyscy bez excepcyi, choćby kto jechał za Skarbowym, czyli ſwoim intereſsem, ſą obowiązani według Naywyżſzego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazu, pod dniem 24. Aprila Roku 1797. na fundamencie poprzedniczego w Litwie położenia, płacić od każdego konia po dwa złote Polſkie (30. Kopieiek) ſrebrem na milę, do którey wchodzi 7. wierſt piącioset ſążniowych, i za każdą ſtacyą Poſtilionowi dwa złote także ſrebrem trynkgieltu.

Poczt-Kommiſsarze nie obowiązani trzymać dla przejeżdżaiących drobnych pieniędzy, na rozmianę bankowych aſsygnacyi, lecz jeſt powinnością ſamychże przeieżdżaiących, mieć w zapaſie potrzebną na podróż drobną monetę: dla czego powinni Poczt Kommiſsarze, w takim tylko zdarzeniu przyimować 10. i 25. Rublowe bankowe Aſsygnacye w takim kurſie, w jakim one w Litewſkiey Gubernii na ſrebro przemieniane bywaią, kiedy należna opłata od koni branych na ſtacyi wynosi trzy czwarte części Aſsygnacyi tey, jaką Paſsażer daie. Piącio Rublowe zaś aſsygnacye, jako nie potrzebuiące dużego zdatku, przyimować zawsze według ich kursu na *ſrebną* monetę, zdaiąc także drobną monetą to, co od opłaty dla Paſsażyera zchodzić będzie.

Poczt-Kommiſsarze obowiązani własnym koſztem utrzymywać mocne

Bryczki, z kołami i osiami okutymi żelazem, a na zimę Sanie i Kibitki z płozami maiącymi podoſki żelazne. Jednakże Paſsażyerowie (wyłączaiąc Kuryerow) nie mogą pretendować pojazdow bezpłatnych, i nie powinni odmawiać zapłaty od każdego pojazdu, któryby tylko wzięli na ſtacyi, po półtora złotego Polſkiego (22½ kopieiek) ſrebrem, i za ſmarowidło kół, kto w ſwoim pojeździe jedzie, a własnego ſmarowidła nie ma; po półzłotego Polſkiego, na każdą ſtacyą (7½ kopieiek.

Nikt inny nie ma wieść Pocztowymi końmi, jak tylko poſłany z ſtacyi Poſtylion, a tym bardziey niepozwala ſię nikomu, ſamemu lub przez ludzi pędzić konie, dla czego Poczt-Kommiſsarzom zaleca ſię, utrzymywać trzeźwych i regularnych Poſtylionow, ażeby Paſsażyerowie nie mieli żadnego pretextu zpędzać Poſtyliona dla niesposobności jego, i używać ſwoich ludzi do wożenia.

Jeżeli który Paſsażyer zpędzi w drodze Poſtyliona, i rozkaże ſwoim ludziom wieść i nagle pędzić konie, w ten czas Poczt-Kommiſsarz tey ſtacyi, do którego takowy przyiedzie, obowiązany będzie nie dawać jemu daley koni, lecz donieść jak nayprędzey o tym Ziemſkiemu Kommiſsarzowi dla uzyſkania i doſtawienia ſatysfakcyi. A gdyby w takowym przypadku od mocnego pędzenia padł koń Pocztowy na drodze, obowiązany będzie Paſsażyer utrzymuiącemu Pocztę zapłacić za padłego na drodze konia Rubli trzydzieści. Jeżeli zaś takowe pędzenie uczynione będzie przez Kuryera, w tedy lubo nie zatrzymuiąc onego, lecz jak nayrychley expediowawszy daley tenże Poczt Kommiſsarz, do którego takowy Kuryer przyiedzie, ma donieść o tym co nayrychley do Guberſkiego Rządu i do Dyrekcyi Poczt Litewſkich.

Żaden nie ma prawa, przynaglać Poſtyliona, jechać bez odmiany jednymi końmi dwie lub trzy ſtacye Pocztowe, również do nadzwyczayney jazdy, poniewaž już bez tego determinowano, że Paſsażyerowie powinni bydź wiezieni na godzinę tyle, ile przepisuie ſię niżey, zwłaſzcza:

Od 1. Decembra do 1. Fobruarii, albo od początku aż do końca ſanney drogi, i od 1. Maja do 1. Octobra, Kuryerowie po półtorey mili (10½ wierſt) na godzinę, a Paſsażyerowie po pięć ćwierci mili (8¾ wierſt) w inne zaś czasy, Kuryerowie pięć ćwierci mili (8¾ wierſt) a Paſsażyerowie po jedney mili (ſiedm wierſt) na godzinę.

Jeżeli trafi ſię, że wſzyſtkie Pocztowe konie będą w drodze, i zoſtaną jedne tylko Kuryerſkie, i naznaczone dla odwożenia Poczt, każdy Poczt-Kommiſsarz dowiedzie to jemu z ſwoiey kſięgi, gdzie Passażyerow i rozchod koni zapisuie, obowiązany nie tylko oczekiwać dopóty, dopóki Poczt-Kommiſsarz poſtara ſię dla niego o inne konie, lub Pocztowe zwrócą ſię z drogi, lecz dać im także czasu dwie godziny do odetchnienia i dla popasu, oczekiwać także pół godziny na zaprzężenie, choćby konie i w domu były. Przytym każdy Paſsażyer powinien ſię wſtrzymywać od wſzelkiego grubijańſtwa, pod popadnieniem prawney odpowiedzi.

Paſsażyerowie w Miaſtach nie maią dłużey utrzymywać zaprzężonych już koni, nad jednę godzinę, a w przeciwnym zdarzeniu po upłynieniu jedney godziny, Poczt Kommiſsarze maią prawo wyprządz konie, bez zwrótu zapłaconych pieniędzy, które zawſze należy, aby Paſsażyerowie płacili przed zaprzęganiem koni.

Poczt-Kommiſsarze obowiązani przyimować przyieżdżaiących z należytą grzecznością, pod popadnieniem w nieuchronną karę za przeſtąpienie, gdy zaydzie na nich ſprawiedliwa ſkarga, lecz i Paſsażyerowie obowiązani ze ſwoiey ſtrony zachować dla Poczt-Kommiſsarzow przyſtoyne obeyście ſię, unikać kłótni, nie pretendować od nich nic nad to, co należy, i Poſtylionow nie bić.

Za niedopełnienie tych prawideł maią wſzyscy ci, do których należą, ulegać prawney odpowiedzi. Datt w Wilnie dnia Mca Julii $\frac{2}{13}$ 1797. Roku.

Dokończenie Patentu Króla Jmci Pruſkiego.

III. To wezwanie nie tylko ściąga ſię do tych którzy do takowey Wsi pieniężne pretenſye czyli to z hypoteki, dla zaległych ſzacunkowych, posa-

żnych lub ſukceſsyonalnych ſumm, czyli z kaucyi i zaręki lub z iakiegokolwiek bądź innego powodu mieć rozumieią, ale do tych także, którzy twierdzą, że im prawo własnictwa, *ſubſtitutionis*, *fidei commiſſi*, realne prawo użytkowania, *reluitionis*, lub *protymiſeos*, bliſkość, albo inſzy tym podobny przymiot ſłuży, mocą którego własnictwo albo wolne rozrządzenie teraznieyſzego poſiadacza ſą określone; tudzież do tych, którzy od takowych gruntów wſpółkowania (*Servitutes*) żądaią, iako ſą: prawo wolney paſzy, wrębu, i inſze tego rodzaiu przywileie.

IV. Bynaymniey zaś nie tyczy ſię oſobiſtych długów poſiadaczów i takich pretensyi, które z ręcznych kart, ſkryptów, zapisów dłużnych, wexlów, lub inſzych tym podobnych interesſów, z których wedle praw realney pretenſyi do nieruchomości zakładać nie można, pochodzą. Takowi owſzem wierzyciele iedynie tylko oſob dłużników ſwoich trzymać ſię powinni, inaczey ſprawiliby ſobie przez bezſkuteczną odezwę do Xięgi hypoteczney nie potrzebne koſzta; ile że ninieyſza uſtawa ſzczególnie tylko do tego zmierza, ażeby Xięgi hypoteczne bez względu na oſobę poſiadacza porządnie i należycie uſposobione były.

V. Ci którzy podług ninieyſzego zalecenia realne pretenſye ſwoie w czaſie wyznaczonym przed upłynionym rokiem 1798. Sądom podadzą, i powody ich należycie okażą, ſpodziewać ſię mogą, że te podług porządku czasu w którym z niemi ſię popisali, do nowych Xiąg hypotecznych wnieſione, i onym przez to wſzelkie prawa i pożytki, iakie podług uſtaw kraiowych takowemu wnieſieniu pod czas konkurſu i w inſzym czasie ſą właściwe, nadane będą.

Jeżeli iednak do Wsi iedney tylu odezwie ſię realnych wierzycielów, że mogłaby widoczna ztąd wyniknąć obawa, iż wartość nieruchomości nie wyſtarczyłaby do zaſpokoienia wſzyſtkich: wtedy wolno będzie tym, których pretenſye na dawnieyſzych oblatach i wpiſach zasadzaią ſię, przeciw młodſzym aczby wcześniey zameldowanym wſpółwierzycielom Proceſs *de prioritate* rozpocząć; zaczym wſzelkie do takowey Wsi podane pretensye, w porządku iaki przez przeſzłe uſtawy i prawa maią ſobie przepisany, Dekretem *potioritatis* ulokowane, a potym według tegoż ſamego porządku do nowey Xięgi hypoteczney przenieſione będą.

Wſzakże data odezwy w powſzechności tylko względem takich pretenſyi, które pod czas publikacyi ninieyſzego Patentu iuż exyſtowały, prawo pierwſzeńſtwa i *prioritatem* ſtanowić będzie. Przeciwnie zaś, względem wſzelkich późniey zaciągnionych długow nie będzie zważać ſię na czás w którym były zameldowane, ale ſzczególnie tylko na onych gatunek, i na czas kiedy były zaciągnione; a przeto takowe późnieyſze długi, ieżeli nie maią za ſobą iakiego oſobliwſzego przywileiu, dawniey oblatowanym i wpiſanym uſtąpić muſzą.

VI. Przeciwnie ci, którzy z przepisaną w §. II. i III. odezwą ſpóźnią ſię, nie utracą w prawdzie przez to prawa i pretenſye ſwoią, owſzem wolno im będzie nawet po upłynionym iuż czaſie normalnym przeciwko oſobie ſwego dłużnika, iego ſukceſsorom albo inſzym ſukceſsorom *uniwersalnym* z niemi ſię popisać; zgoła trzymać ſię Wsi albo inſzey nieruchomości, ieżeli ieſzcze w ręku dłużnika albo ſukceſsorów iego znaydować ſię będą.

Atoli względem trzeciego i z krzywdą iego takowy wierzyciel żadnego realnego prawa do nieruchomości bynaymniey żądać albo użyć nie ieſt mocen.

VII. Jeżeli więc kto nie zgłoſiwſzy ſię na teraznieyſze wezwanie przed końcem roku 1798, odezwie ſię z ſkargą windikacyiną albo z inſzą względem własnictwa do takowey nieruchomości pretenſyą: ten w prawdzie przeciw teraznieyſzemu poſiadaczowi, ieżeli Wieś znaydować ſię ieſzcze będzie w iego ręku prawnie wyſłuchany będzie, atoli, aczby wywiodł ſię w rzeczy ſamey z ſwoią pretenſyą, i luboby iemu własnictwo wsi albo Prawo *ſubſtitutionis*, *fidei commiſſi* lub inſzy tym podobny przymiot do niey był przyznany, powinien będzie wſzelako wſzyſtkie dawnieyſze na tę nieruchomość do Xięgi hypoteczney wnieſione pretenſye, iakiegokolwiek będą gatunku przyznać, i oſobom takowe pretenſye maiącym na tey wsi takie zapisać bezpieczeńſtwo, iak gdyby im prawa ich przez niego ſamego albo za wyraźnym iego zezwoleniem zapisane i przyznane były.

Reszta w dodatku.

N^ro 84.

DODATEK

DO

KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 21. LIPCA ROKU 1797. W PIĄTEK

Dokończenie Patentu Króla Jmci Pruſkiego.

VIII. Nadto; gdyby kto po upłynionym roku 1798. inſzą do tego terminu zamilczona pretenſye do takowey wsi lub gruntu; nie tak o własnictwo iak z inſzego iakiegokolwiek realnego powodu pochodzącą chciał rościć; a wieś ta znaydowała ſię ieſzcze w ręku teraznieyſzego poſiadacza: takowy wierzyciel podobnie przeciw temu poſiadaczowi ſłuchany, i iemu nawet repetycya teyże wsi dozwolona będzie, lecz wſzyſtkim w Xiędze hypoteczney dawniey umieſzczonym pretenſyom uſtąpić musi, i wywiedzionego realnego prawa ſwego z uſzczerbkiem żadney z nich użyć nie może; albowiem Uſtawy kraiowe przepiſuią, ażeby porządek i pierwſzeńſtwo między wielą na iednym gruncie umieſzczonemi realnemi pretenſyami; bez względu na ich dawność albo na właściwe onym przywileie i przymioty, iedynie tylko do porządku czasu ſtoſowały ſię; w którym takowe pretenſye do publicznych gruntowych i hypotecznych Xiąg wpisane zoſtały.

IX. Gdyby w reſzcie po ſkończonym roku 1798. takowa nieruchomość przez kupno, zamianę, darowiznę, zapis, ceſsyą albo inſzym iakimkolwiek ſposobem do trzeciego poſiadacza (*ſucceſſorem ſingularem*) przeyść miała: wtedy ci, którzy miane dawnieyſze realne pretensye do tego gruntu nie podali, one; ieżeli ſie ſamey wsi tyczą, zupełnie utracą, a pretenſye takowe bez wſzelkiey prekluzyi *ipso jure* za ſpełzłe uznane będą, tak daleće: iż ani trzeci poſiadacz i ſam *ſucceſſor ſingularis*; ani ci, którzy od niego iakiekolwiek prawo do tego gruntu nabyli, dla tychże dawnieyſzych pretensyi bynaymniey turbowani ani w odpowiedzi bydź nie mogą.

Z tym wſzyſtkim i wtedy nawet ieſzcze takowym późno odzywaiącym ſię wierzycielom wolność popiſania ſię z prawami ſwemi przeciw osobie dłużnika, ſukceſsorom iego; i reſzcie iego maiątku zoſtanie.

X. Co ſię dotąd powiedziało, tyczy ſię tylko takich realnych pretenſyi, które przed końcem roku 1798. iako oſtatecznym przez ninieyſzy Patent do zupełnego ukończenia dzieła hypotecznego poſtanowionym terminem wynikły: Względem wſzyſtkich inſzych później zayść mogących tranzakcyi i zapisów praw realnych, tudzież względem ſposobu nabycia onych i okazania Sądowi; iako też co do przymiotu do wnieſienia w Xięgi hypoteczne onym potrzebnego; do powſzechnych przepisów prawa kraiowego i ordynacyi hypoteczney ſtoſować ſie należy.

XI. Tak poſiadacze wſiów iako osoby realne maiące pretenſye; ile możności osobiście w Sądach albo w poſtanowionych przez nie oddzielnych Kommiſsyach zgłaſzać ſię powinni; wolno iednak oboygu użyć do tego Plenipotentow, których między wyznaczonemi w Prowincyi Kommiſsarzami ſprawiedliwości, albo między osobami, które przy bywſzych Polſkich Sądach Patronami lub Paleſtrantami albo przy inſzych dykaſteryach umieſzczone były, wybrać mogą; gdyż dla ułatwienia tego dzieła wyraźnie ninieyſzym Patentem Naſzym deklaruiemy: ażeby do czynności tyczących ſię urządzenia hypotek, przy Sądach Naſzych także Polscy prawnicy, ieżeli ſię wprowadzonemu w nich układowi poddać zechcą, za Plenipotentów przypuſzczani byli.

Zgłaszania się na pismie nieprzytomnych i oddalonych Interessentów niemniey także przyięte bydź maią; atoli ieżeli takowy Interessent od dania żądanego przez Sądy dokładnieyszego obiaśnienia i potrzebnych wiadomości uchyli się, na zalecenie Sądów ani osobiście przed niemi nie stanie, ani prawnie umocowanego Plenipotenta do prowadzenia interessów nie postanowi i tego potrzebną informacyą nie opatrzy, albo przez opóźnienie lub nieposłuszeństwo sam temu będzie przyczyną, że zadyktowana pretensya iego nie będzie mogła bydź dostatecznie obiaśnioną; wtedy tak poczytano będzie, iak gdyby cale nie odezwał się, i wszelkie podług §. VI.—IX. z omieszkałego zgłoszenia się wynikaiące niepomyślne skutki sam sobie przypisze.

Reszta w następuiącey Gazecie.

Poczta zagraniczna w tym tygodniu nie przyszła; zamiast wiadomości politycznych, redakcya przynagloną dziś jest napełnić gazetę rządowemi. Z Gazety Hamburgskiey bardzo późno odebraney wyięte są wkrótkości następuiące artikuły

z Wiednia 28. Czerwca.

Cesarz Jmść postanowił do Królestwa *Węgierskiego* przyłączyć *Dalmacyą Wenecką*, którą *Austryackie* woyska zaieły. Garnizon miasta naszego, który dawniey miał rozkaz do marszu, teraz odebrał kontrordynans. Kommenda t *Pragi* General *Lauer* ma zalecenie twierdzę swo ą przyprowadzić do naylepszego stanu obrony. Ze *Włoch* mamy wiadomość, iż 10. tyś. *Francuzow* zmierzaiących do *Genui*, nagle marsz obróciło do *Turinu*, gdzie wielkich rozruchow lękać się wypada. *Król Jmść Sardyński* odiechał do *Moncalier Buonaparte* na żołd armii *Włoskiey* potrzebuie codziennie 150. tyś. liwrow: kontribucye w podbitych kraiach zbierane aż nad to wydatek ten zastępuią.

z Londinu 30. Czerwca.

Dziś rano *Lord Malmesbury* z Konsiliarzami legacyi, Lordem *Morpeth*, i *Leweson-Gower*, Sekretarzem *Ellis*, i 3. Królewskiemi Kuryerami do *Dover* odiechał, zkąd na *Calais* do *Lille* uda się dla rozpoczęcia negocyacyi. *Król Jmć* potwierdził wyrok śmierci na *Richarda Parker*, który też na okręcie *S ndwich* do skutku został przywiedziony. Oprócz niego, kilku ieszcze innych od flotty Delegowan ch, za bunt i zdradę przeciw Królowi i Królestwu, podobną karę odnieśli. Zbawienney surowości przykład ukazany na dowodzcy rozru how, powściągnie złośliwe zam sły lud. i zuchwałych, i zupełną spokoyność przywróci kraiowi. Na wszystkich d iś okrętach karność iest naylepsza. Mówią iż *Lord Keith* obeymuie rządy nad flottą w Kanale krążące; którey do tych czas Admirał *Bridport* przywodz ł. W *Irlandyi* pardon Królewski buntownikom przedłużony został do 24 Lipca.

z Paryża 29. Czerwca.

Wczora Direktoryat uroczystą dawał audiencyą, na którey Minister wolenny *Petiet* prezentował Generała *Serrurier* przywożącego sztandary na nieprzyiaciołach Rptey zdobyte przy końcu tegoroczney kampanii. Z *Filadelfii* mamy pewną wiadomość, iż Prezydent *Amerykańskich Stanow Adams* zgromadzonemu Kongressowi przełożywszy przyczynę zwołania onego i stan krytyczny narodu od *Francuzow* skrzywdzonego, radził obmyślić przyzwoite środki na zastonę handlu. Zaś Direktor *Letourneur* z przydanemi Kollegami *Pleville i Mareth* śpiesznie do *Lille* odiechał. Od wielu miast i Powiatow Rada 500 proźbę odebrała, względem wolnego sprawowania obrządkow religii Katolickiey, i przywołania Xięży deportowanych. Generałowie *Hedonville i Rochembeau* wysłani bydź maią na kommendę woysk i przywrócenie porządku do wyspy *S. Domingo*; pierwszy w części *Francuzkiey*, drugi od *Hiszpanow* ustąpioney.

z Hagi 4. Lipca.

Hoche General *en Chef* armii *Sambry i Mozy*, przybył tu niespodziani z *Colonii*; odprawił konferencyą z Posłem *Francuzkim Noel*, niektóremi osobami rządu naszego, odiechał do *Amsterdamu*, z tamtąd do *Paryża*, czyli też do armii, nie wiadomo. Tey podróży przyczyną pewnie była wielka wyprawa, do którey śpieszne przygotowania czyniemy *Batawowie*, 25. batalionow piechoty, 12 iazdy szwadronow, pod kommendą Generała *Daendels* wsiadło na okręta. Flottą zarządzać będzie Admirał *Winter*; ta się dziś składa z 5. okrętow od 74. armat, 11. od 68, 4. od 66, 1. od 60, 3. od 56, 2. od 54, 1 od 52; 22. fregat od 44. do 26, 16. Brigantinow i korwet, 6. Kanonierskich statkow; siły dość znaczne; lecz podobno nie wszystkie razem użyte będą. Zołnierze i Officyerowie kraiowi wielką ochotę pokazuią do służenia Oyczyźnie; niektóre bataliony proźbę podały Konwencyi narodowey, ażeby przepomnianemi nie były. Na wsparcie flotty naszey wynidzie z *Dunquerque Francuzka* pod Admirałem *Musquin*. Uwiadomieni o wszystkim *Auglicy*, krążą nieustannie z 16. okrętami przed portem *Texel*.